

**แนวทางพิจารณาศักยภาพหน่วยบริการเพื่อเข้าร่วมเครือข่ายในการให้ยาละลายลิ่มเลือด  
เพื่อการรักษาโรคหลอดเลือดสมองอย่างเร่งด่วน (Stroke Fast Track)  
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ**

.....

**คำอธิบาย**

- 1. หน่วยบริการแม่ข่าย** หมายถึง หน่วยบริการที่ขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการรับส่งต่อ ในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ที่มีเครือข่ายบริการ สามารถให้ยาละลายลิ่มเลือดเพื่อการรักษาโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตันเฉียบพลัน โดยสามารถให้บริการหรือจัดหาบริการเอกซเรย์สมอง ทั้งก่อนและหลังให้ยาละลายลิ่มเลือด และรับผู้ป่วยจากเครือข่ายบริการมาดูแลรักษาต่อได้
- 2. หน่วยบริการลูกข่ายที่สามารถให้ยาละลายลิ่มเลือดได้** หมายถึง หน่วยบริการที่ขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการรับส่งต่อ ในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และเข้าร่วมเป็นเครือข่ายบริการ สามารถให้ยาละลายลิ่มเลือดเพื่อการรักษาโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตันเฉียบพลัน โดยต้องสามารถให้บริการหรือจัดหาบริการเอกซเรย์สมอง ก่อนและหลังให้ยาละลายลิ่มเลือดได้
- 3. หน่วยบริการลูกข่ายที่ไม่สามารถให้ยาละลายลิ่มเลือดได้** หมายถึง หน่วยบริการในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ที่เข้าร่วมเป็นเครือข่ายบริการ สามารถประเมินอาการเพื่อการส่งต่อไปรับยาละลายลิ่มเลือด ตามแนวทางการรักษาโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตัน สำหรับแพทย์ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2 พ.ศ.2555

**หมายเหตุ**

โรงพยาบาลของรัฐหรือเอกชนที่ไม่ขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการ ในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (รวมถึงหน่วยบริการของรัฐที่ตั้งขึ้นหลัง พ.ศ.2547) จะต้องขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการที่รับการส่งต่อในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติก่อน

**ขั้นตอนการดำเนินงาน**

- หน่วยบริการ แสดงความจำนงเข้าร่วมเครือข่ายการให้ยาละลายลิ่มเลือดเพื่อการรักษาโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตันอย่างเร่งด่วน (Stroke Fast Track) ไปที่ สปสช.เขต และประเมินศักยภาพตามที่สำนักงานกำหนด
- สปสช.เขต ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ให้ตรงกับฐานข้อมูลใน CPP และดำเนินการส่งสำเนาเอกสารทั้งหมด มาที่ แผนงานสนับสนุนระบบบริการโรคเรื้อรังและโรคเฉพา
- หน่วยบริการสามารถให้บริการได้ต่อเมื่อได้รับทราบผลการอนุมัติจาก สปสช.เขต

**แนวทางประเมินศักยภาพหน่วยบริการเพื่อเข้าร่วมเครือข่ายในการให้ยาละลายลิ่มเลือด  
สำหรับหน่วยบริการแม่ข่าย**

**1. คุณสมบัติของหน่วยบริการ**

ลำดับ	รายละเอียด	แนวทางพิจารณา
1.1	เป็นหน่วยบริการ และมีเครือข่ายบริการ ที่ขึ้นทะเบียนใน ระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	พิจารณาจาก : มีหลักฐานการขึ้นทะเบียน เป็นหน่วยบริการ
1.2	ผ่านการรับรองคุณภาพ (HA หรือ ISO ทั้งระบบ) และ ยัง ไม่หมดอายุการรับรอง หรือ อยู่ระหว่างการขอรับรอง หรือ อยู่ระหว่างการขอรับรองคุณภาพระบบอื่นๆ ที่เป็นที่ยอมรับระดับสากล	พิจารณาจาก : มีหลักฐานการผ่านการ รับรอง
1.3	สามารถให้การรักษาผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบหรือ อุดตันระยะเฉียบพลันด้วยยาละลายลิ่มเลือด ตามที่ สปสช. กำหนดได้	พิจารณาจาก : 1. มีหลักฐาน/ใบรับรอง/ใบส่งตัวไปอบรม โดยการอบรมทั้งในหน่วยงาน (In house training) หรือนอกหน่วยงานตามหลักสูตร ที่ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ 2. บันทึกการให้บริการ 3. หลักฐานการรับส่งต่อ
1.4	สามารถให้การรักษาภาวะแทรกซ้อนของผู้ป่วยโรค หลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตันระยะเฉียบพลันที่ได้รับ ยาละลายลิ่มเลือดได้	
1.5	สามารถให้การรักษาผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองด้วยการ ผ่าตัดได้	
1.6	สามารถให้บริการ กายภาพบำบัดภายในโรงพยาบาล เพื่อฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยได้	

**2. ศักยภาพของหน่วยบริการแม่ข่าย**

ลำดับ	รายละเอียด	แนวทางพิจารณา
2.1	<b>ความพร้อมด้านสถานที่</b>	
	1) มีห้องฉุกเฉินหรือสถานที่ ที่สามารถรับผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตันเฉียบพลันได้	พิจารณาจาก : 1. มีสถานที่ให้บริการเป็นสัดส่วนชัดเจน เป็นระบบ มีระเบียบ สะดวกในการ ให้บริการ 2. มีหลักฐานการใช้งานสม่ำเสมอ
	2) มี ICU หรือ Stroke Unit ไว้สังเกตอาการผู้ป่วย ได้ ตลอด 24 ชั่วโมง	
	3) มีคลังเลือด หรือ หน่วยบริการที่สามารถให้บริการได้ 24 ชั่วโมง	
2.2	<b>ความพร้อมด้านเครื่องมือและเวชภัณฑ์</b>	
	1) มีเครื่องมือตรวจทางห้องปฏิบัติการ 24 ชั่วโมง : CBC plt count, PG, PTT, BUN, Cr, Electrolyte	พิจารณาจาก : 1. จัดให้มีเครื่องมือ 2. มีหลักฐานการใช้งานสม่ำเสมอ
	2) มีการสำรอง FFP หรือ Cryoprecipitate ให้สามารถ ใช้ได้ตลอด 24 ชั่วโมง	
	3) มีเครื่องตรวจ หรือสามารถจัดหาบริการเอกซเรย์ คอมพิวเตอร์สมอง ได้ตลอด 24 ชั่วโมง	

ลำดับ	รายละเอียด	แนวทางพิจารณา
2.3	<b>ความพร้อมด้านบุคลากร</b>	
	1) มีประสาทแพทย์ <b>หรือ</b> ประสาทศัลยแพทย์ <b>หรือ</b> แพทย์เวชศาสตร์ฉุกเฉิน หรือ อายุรแพทย์ ที่ได้รับการฝึกอบรมการให้ยาละลายลิ่มเลือด (rt-PA) ในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตันระยะเฉียบพลัน	พิจารณาจาก : 1. มีหลักฐานใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ 2. หากเป็นแพทย์ทั่วไปหรือพยาบาล ต้องมีหลักฐาน/ใบรับรอง/ใบส่งตัว ให้ไปอบรมด้านสมองและหลอดเลือดจากหน่วยงานเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้อง (ไม่เน้นระยะเวลาการอบรม) หรือมีหลักฐานการอบรมโดยวิธี In house training
	2) มีประสาทศัลยแพทย์ <b>หรือ</b> ศัลยแพทย์ทั่วไป ที่มีประสบการณ์ในการผ่าตัดโรคหลอดเลือดสมอง <b>และ</b> ได้รับการรับรองจากวิทยาลัยประสาทศัลยแพทย์ (กรณีที่ไม่มีประสาทศัลยแพทย์ หรือศัลยแพทย์ทั่วไปต้องสามารถขอความร่วมมือจากหน่วยบริการใกล้เคียง)	
	3) มีพยาบาลที่สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยในห้องฉุกเฉิน/ Stroke/ ICU	
2.4	<b>ความพร้อมด้านการสนับสนุนลูกค้า</b>	
	1) เป็นที่ปรึกษาแก่ลูกค้าในการวินิจฉัย ภาวะ Ischemic Stroke พัฒนาศักยภาพลูกค้าให้มีความสามารถในการประเมินอาการ การวินิจฉัยโรค การให้ยาละลายลิ่มเลือด และการส่งต่อผู้ป่วย อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และปลอดภัย (ในกรณีหน่วยบริการลูกค้าไม่สามารถให้ยาละลายลิ่มเลือด หรือ หน่วยบริการลูกค้าไม่สามารถให้การดูแลหลังการให้ยาละลายลิ่มเลือด)	พิจารณาจาก : บันทึกการให้บริการ
	2) พัฒนาศักยภาพลูกค้า ให้สามารถรับผู้ป่วยเพื่อการดูแลต่อเนื่อง ตลอดจนให้บริการทำกายภาพบำบัดในโรงพยาบาล เพื่อฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย	พิจารณาจาก : บันทึกการจัดประชุมร่วมกับลูกค้า

### สำหรับหน่วยบริการลูกค้า ที่สามารถให้ยาละลายลิ่มเลือดได้

#### 1. คุณสมบัติของหน่วยบริการ

ลำดับ	รายละเอียด	แนวทางการพิจารณา
1.1	เป็นหน่วยบริการ และเป็นเครือข่ายบริการ ที่ขึ้นทะเบียนในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	พิจารณาจาก: มีหลักฐานการขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการ
1.2	ผ่านการรับรองคุณภาพ (HA <b>หรือ</b> ISO ทั้งระบบ) <b>และ</b> ยังไม่หมดอายุการรับรอง <b>หรือ</b> อยู่ระหว่างการขอรับรอง <b>หรือ</b> อยู่ระหว่างการขอรับรองคุณภาพระบบอื่นๆ ที่เป็นที่ยอมรับระดับสากล	พิจารณาจาก: มีหลักฐานการผ่านการรับรอง
1.3	สามารถให้การรักษาผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตันระยะเฉียบพลันด้วยยาละลายลิ่มเลือด ตามที่สปสข. กำหนดได้ และสามารถให้บริการ กายภาพบำบัดภายในโรงพยาบาล เพื่อฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยได้	พิจารณาจาก: บันทึกการให้บริการ

## 2. ความพร้อมของหน่วยบริการ

ลำดับ	รายละเอียด	แนวทางการพิจารณา
2.1	<b>ความพร้อมด้านสถานที่</b>	
	1) มีห้องฉุกเฉินหรือสถานที่ที่สามารถรับผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตันเฉียบพลันได้	พิจารณาจาก: 1. มีสถานที่ให้บริการเป็นสัดส่วนชัดเจน เป็นระบบ มีระเบียบ สะดวกในการให้บริการ 2. มีหลักฐานการใช้งานสม่ำเสมอ
	2) มี ICU หรือ หอผู้ป่วยระบบประสาท ไว้สังเกตอาการผู้ป่วย ได้ตลอด 24 ชั่วโมง	
2.2	<b>ความพร้อมด้านเครื่องมือและเวชภัณฑ์</b>	
	1) มีเครื่องมือตรวจทางห้องปฏิบัติการ 24 ชั่วโมง : CBC plt count, PG, PTT, BUN, Cr, Electrolyte	พิจารณาจาก: 1. จัดให้มีเครื่องมือ 2. มีหลักฐานการใช้งานสม่ำเสมอ
	2) มีการสำรอง FFP หรือ Cryoprecipitate ให้สามารถใช้ได้ตลอด 24 ชั่วโมง	
	3) มีเครื่องตรวจ หรือสามารถจัดหาบริการเอกซเรย์คอมพิวเตอร์สมอง ได้ตลอด 24 ชั่วโมง	
2.3	<b>ความพร้อมด้านบุคลากร</b>	
	1) มีประสาทแพทย์ หรือ ประสาทศัลยแพทย์ หรือ แพทย์เวชศาสตร์ฉุกเฉิน หรือ อายุรแพทย์ ที่ได้รับการฝึกอบรมการให้ยาละลายลิ่มเลือด (rt-PA) ในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตันระยะเฉียบพลัน <u>หรือได้รับการฝึกอบรมและรับรองจากหน่วยบริการแม่ข่าย</u>	พิจารณาจาก: 1. มีหลักฐานใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ 2. หากเป็นแพทย์ทั่วไปหรือพยาบาล ต้องมีหลักฐาน/ใบรับรอง/ใบส่งตัว ให้ไปอบรมด้านหลอดเลือดสมองจากหน่วยงานเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้อง(ไม่เน้นระยะเวลาการอบรม) หรือมีหลักฐานการอบรมโดย วิธี In house training
	2) มีพยาบาลที่สามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยในห้องฉุกเฉิน/ Stroke/ ICU	
2.4	<b>ความพร้อมด้านการประสานงานกับแม่ข่าย</b>	
	1) สามารถสื่อสารกับแม่ข่าย เพื่อ Confirm Diagnosis	พิจารณาจาก: บันทึกการให้บริการ
	2) สามารถส่งต่อผู้ป่วยไปยังแม่ข่าย กรณีไม่สามารถให้การดูแลหลังการให้ยาละลายลิ่มเลือดได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วปลอดภัย	
	3) มีศักยภาพในการรับดูแลผู้ป่วยที่รับกลับจากแม่ข่าย เพื่อทำกายภาพบำบัดในโรงพยาบาล เพื่อฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย	

สำหรับหน่วยบริการลูกข่าย ที่ไม่สามารถให้ยาละลายลิ่มเลือดได้

1. คุณสมบัติของหน่วยบริการ

ลำดับ	รายละเอียด	แนวทางการพิจารณา
1.1	เป็นหน่วยบริการ/ เครือข่ายหน่วยบริการ ที่ขึ้นทะเบียนในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	พิจารณาจาก: มีหลักฐานการขึ้นทะเบียนเป็นหน่วยบริการ
1.2	ผ่านการรับรองคุณภาพ (Hospital Accreditation: HA หรือ ISO 9001:2000, ISO 9001:2008 ทั้งระบบ) หรือ อยู่ในระหว่างกระบวนการพัฒนาคุณภาพของ HA	พิจารณาจาก: มีหลักฐานการผ่านการรับรอง
3	สามารถประเมิน และวินิจฉัยอาการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตันระยะเฉียบพลันได้ และสามารถให้บริการกายภาพบำบัดภายในโรงพยาบาล เพื่อฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยได้	พิจารณาจาก: มีหลักฐานการรับ-ส่งต่อผู้ป่วย

2. ความพร้อมของหน่วยบริการ

ลำดับ	รายละเอียด	แนวทางการพิจารณา
2.1	ความพร้อมด้านสถานที่ 1) มีห้องฉุกเฉิน หรือสถานที่ ที่สามารถรับผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตันเฉียบพลันได้	พิจารณาจาก: มีสถานที่ให้บริการเป็นสัดส่วนชัดเจน และมีหลักฐานการใช้งานสม่ำเสมอ
2.2	ความพร้อมด้านเครื่องมือและเวชภัณฑ์ 1) มีเครื่องมือตรวจทางห้องปฏิบัติการ 24 ชั่วโมง : CBC plt count, PG, PTT, BUN, Cr, Electrolyte	พิจารณาจาก: 1. จัดให้มีเครื่องมือ 2. มีหลักฐานการใช้งานสม่ำเสมอ
2.3	ความพร้อมด้านบุคลากร 1) มีแพทย์เวชศาสตร์ฉุกเฉิน หรือ อายุรแพทย์ ที่สามารถวินิจฉัยอาการผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตันระยะเฉียบพลันได้	พิจารณาจาก: มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพแสดง
2.4	ความพร้อมด้านการประสานงานกับแม่ข่าย 1) สามารถสื่อสารกับแม่ข่าย เพื่อ Confirm Diagnosis 2) สามารถส่งต่อผู้ป่วยไปยังแม่ข่าย เพื่อให้ยาละลายลิ่มเลือดได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว ปลอดภัย 3) มีศักยภาพในการรับดูแลผู้ป่วยที่รับกลับจากแม่ข่าย เพื่อการดูแลอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีบริการทำกายภาพบำบัดในโรงพยาบาล เพื่อฟื้นฟูสภาพผู้ป่วย	พิจารณาจาก: มีหลักฐานการประสานงานกับเครือข่าย